

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Megjelenik minden hétköznap este
8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.
TELEFON 208.
Egyes szám: hétköznap 2 L
Vasárnap 4 L.

Felírói szerkesztő és lapfajdos: Baranyay Lajos.

Előzetesi árak

Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K.
1 évre 1 K 80 f.	1 évre 3 K.
1 évre 3 K 60 f.	1 évre 6 K.
1 évre 7 K 20 f.	1 évre 12 K.

Mindkét

lábát amputálták egy katonának, aki polgári életében a nemzet napzsámora volt. A panamabakkancsoknak köszönheti a szegény tanító, hogy szívfeccsaróán, nyomorék lett egész életére. Lemálolt a papirostalpu cipő a lábairól, megfagytak s most mankón bicseve vánszoroghat levágott két lába sírjához s lábainak temetőjére hullathatja keserűsége könnyeit s a kétségbeesés határánál átkozhatja a panamabakkancs gazembereinek szörnyű lelketlenségét.

Erős lélek, nagy hit kell a háború okozta testi nyomorúság elviselésére, de legalább meg van az a vigasztaló tudat, hogy a hazáért történt, azért a földért, amelyet szeretünk, csókolunk, a magyar testvéreinkért, akikért minden áldozatra készek vagyunk. Micsoda érzés és keserűség lehet azonban az a tudat, hogy pénzéhes vadállatok gazsága lagyasztotta le a lábat, tett tönkre egy szép életet a férfikor delelőjén? És hányan vannak ezek a száználmas szerencsétlenek? Én is tudok egyről, te is tudsz, ő is tud. Százan tudnak. Még többen.

A képviselőház most akar hurkot készíteni az ilyen gazemberek számára. Olyan hurkot, amely kiszorítja az ilyen állati testből a hitvány párat. Hát lehet azon még gondolkodni, hogy visszaható ereje legyen-e ennek a törvénynek? Hiszen épen ennek a visszaható erőnek kedvéért kellene a törvényt megalkotni.

Ezek az összefagyott, lábaltalan áldozatok megkövetelik, hogy úgy legyen. Ha csak a részvét parányi szeme is van irántuk a törvényhozás lelke-

ben, nem habozhatik ennek megteremtésén. Legalább az a tudat vigasztalja ezeket a lábaltalan szenvedő hősöket, hogy tönkretevíük elvették a méltó büntetésüket s akasztófán fejezték be gyalázatos életüket.

Háború.

Nyugat-galiciai diadalunk

már eddig is nagyszerű eredményeket hozott. Csapataink sikeresen haladnak előre és elsöpörnek minden ellenállást, mellyel az üldözött csapatok itt-ott megpróbálkoznak. Áttörtük az orosz sereg harmadik arcvonalát és oldalattámadásaink veszedelmesen fenyegetik a Beszkidekben levő nagy orosz haderőket. Seregeink elshala dásukban elfoglalták már Jaszlót és birtokukba vették Duklát s ezzel az ellenségnek fontos hadállásai jutottak a szövetségesek kezére. Az elfogott orosz katonák száma már meghaladja az 50000-et, így a harmadik orosz hadsereg pusztulása és megsemmisítése már meg van pecsételve; az ellenség üldözését csapataink nagy eréllyel folytatják és nem engednek időt arra, hogy csak nőmi lélekzet-hez is jusson.

Az oroszokat északon

is erősen szorongatják Hinderburg hadai. Az északi német hadsereg ez újabb sakkhúzása nagy meglepetést szerzett az orosz hadvezetőségnek. A német csapatok hatalmas területet tartanak megszállva az előreszított tartományokból; a Mitau-Schawli-Rossieni vonalon harcolnak az ellenséggel, Libaut elválták minden vasuti összeköttetéstől és erősen fenyegetik Rigát. Kalvarjánál, hol már hetek óta tart a küzdelem, az oroszok újabb támadást kíséreltek meg, de siker nélkül, épiy jártak Pilica-menti támadásaikkal is. A németek egyébként már Grodnót ostromolják.

A nyugati harctéren

is mozgalmas események mennek végbe; a front minden-

pontján heves tüzérharcok voltak. Ipernnél újabb előrehaladást tettek a németek, több száz foglyot ejtettek és 15 géppuskát zsákmányoltak. A Combresnál keresztül vitt előretörésnél 4 tiszt, 135 főnyi legénység 4 géppuska és 1 aknavető jutott kezükre. Az Ailly erdőben kisebb csatát vívtak meg az ellenfelek, mi közben a foglyok száma 2000-ra emelkedett, 2 ágyú, több géppuska és aknavető lett a hadizsákmány. A front többi pontján jelentéktelenebb harcok voltak.

Az angolok

már kezdenek kiábrándulni az üzleti háborúból; a hős németek buvárhajók adnak elég kijáratot anyagot — a gondolkodásra. Legutóbb is két gőzöst sülyesztettek el.

A Dardanelláknál

mintha kissé megpihentek volna a fegyverek; a partraszállott támadó seregek helyzete azonban állandóan veszedelmes, mely hogy ne javuljon, arról eléggé gondoskodnak a törökök, akik emellett a tengeren is igyekeznek érzékeny veszteséget okozni ellenségeiknek; így a sznyprnai kikötőben elsülyesztettek 3 angol gőzöst.

A Délivasut figyelmeztetése a városhoz.

A csikvári-ut és a nagykanizsai vasutvonal közötti térségben terül el a város legnagyobb, mintegy 120 épületből álló barakk-tábor, amelynek a közönség előtt legérdekesebb látványossága az ott tartózkodó orosz fogolycsapat. Ennek bámulására, és játékvacakjaiknak megvásárlására állandóan tömegesen jár ki a publikum. A kíváncsiak serege természetesen a rövid utat, a vasuti sínvonalat választja a kimentelhez, amely miatt egyszer csak halálos szerencsétlenség fog történni.

A vasuti osztálymérnökség ez ügyben felkereste a várost,

s kéri, figyelmeztesse a közönséget a veszedelemre, hogy he járjon a sinek között.

A Fejérmegyei Napló már többször szövéttette a közönségnek ezt az elítélendő szokását, a publikum azonban nem tudja legyőzni kíváncsiságát s még ma is tömegesen jár ki az oroszbámulásra. Pedig egészségügyi szempontból is meg kellene tiltani, mert a foglyoktól összevásárolt játéktételek nagyon alkalmas eszközök arra, hogy a járványt terjeszték. Reméljük, hogy végre ez ügyben is történik intézkedés.

REVOLVERES utcai támadás.

Székesfehérvár közismert város azon jó tulajdonságáról, hogy nemcsak nappal, de még éjjel is nyugodtan lehet járni az utcáin. Inzulthus, vagy támadás a legkritikább esetek közé tartozik, azok is csak a részeg emberek garázdálkodásai.

Tegnap azonban a Kert-utcában fényes nappal revolveres támadás történt, amelynek szerencsére nincsen áldozata, mert a lövés nem talált. Az eset története a következő:

Lukács Sándor nagykereskedő elküldte Bruszt Pál nevű inasát számlákkal pénzkasszállásra. Amint Bruszt a Kert-utcában ment, két iparoskülsője legény megtámadta s az egyik revolverrel rálőtt, amire mindkét merénylő elmenekült. Az inasnak csodálatosképpen semmi baja sem történt. A rendőrség erőlyesen nyomoz a merénylők után.

SÖVEGJÁRTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

A szakaszvezető bekísér.

Szerdán éjjel Hagen István 69-es szakaszvezető volt annak az éjjeli katonai készütségnek a feje, amelynek a kávéházak és mulatók fellüvizsgálása a kötelessége, vajjon nincs-e bennük katona kimaradási engedély nélkül. A Boross kávéházban az említett éjjel Schaumann József honvéd és Mayer János borbélyességé üldögéltek egyik asztalnál. Hagen szakaszvezető igazolásra szólította fel a honvédt, aki fel is mutatta kimaradási engedélyét. A szakaszvezető azonban hamisnak találta, s szóváltás keletkezett, amely Mayer János borbélyességé bekísérésével végződött. Utközben a készütség találkozik Hekele József és Szakál Andor tisztviselőkkel, akiket Hagen szintén igazolásra szólított fel. Hogy mi jogon molesztálta a nevezett tisztviselőket, akik nem katonák, azt ugyan bajosan tudná megmagyarázni a harcias szakaszvezető. De hogy a felelettel nem maradhat adós, úgy szintén Mayer bekísérésével sem, arról már gondoskodtak.

A két tisztviselő és Mayer feljelentést tett a készütség vezetője ellen a rendőrségen, amely az ügyet áttette a katonai állomásparancsnoksághoz.

A KOMÁK.

II/52. és III/69 zászlóalj históriájához

Süvítve fut a fensikon át a téli szél. Felkapja a havat s vizsi mint egy fehér függőnyt maga előtt le a völgynek. Kis hegyi ösvényen a rettenetes hóviharban két alak támoilog: két katonát. A kód megnyújtja alakukat s óriásoknak tetszenek. Puskájuk nincs, Egyiknek keze van felkötve: a bal. Jobb kezével átkarolja a másikat, ki észrevehetőleg bicceg jobb lábára és furkósbotra támaszkodik. A rettenetes szélben meg-megálnak egy-egy pillanatra, hátukat fordítjuk a rohamiák s ilyenkor látni lehet sápadt arcukat.

A sánta már egészen kimerült lehet s szól:

— Nem birom tovább koma! Jaj! Úljünk le egy kicsinyt!

— Nem, nem! — ti kintok! — a másik. Egy kissé várjunk még. Ha itt leülünk, megfiagynak.

— De mikor olyan fáradt vagyok koma!

— Ejh, hogy mondhat szíly koma — kórholja a másik. Ott van egy ház, látom a ködben. Ott majd leülünk, én tüzet rakok. Majd felmelegedünk.

És a ködben, zivataron által tovább vonsozlják magukat. Egy ötvenkettős és hatvankilences baka vánszorognak a kötöző helyre.

Komáknak hívják egymást és mindketten a negyedik hegyi dandárba tartoznak. Van oda

beosztva még egy ezred dalmát is, de' annak csak a sógor titula jár. Meg hát az többet nem is érdemel, mert hát nekik nem kiáltotta a generális ur oda amint az ötvenkettősek Uzičen: „Jól van derék magyarok!” Őket nem fogatta csillogó szemmel, mint a hatvankilenceseket a Zapolyei titköt után, nekik nem rázta egyenként kezét: „Köszönöm ítaim szépen verekedtetek, hősök voltatok mind.” Meg aztán csak ezt a két zászlóaljt nevezte el a szerb örök hadának.

Már Dalmáciában is örültek, ha látták egymást, hát még most! Igen, igen, összefortak, mióta együtt verekszenek. Ha egyik bajban volt nem kellett mondani: „Koma gyere segíts!” A koma jött anélkül is. Teszem azt Zapolyén, hol a hatvankilencesek ugyancsak kutya helyzetben voltak. Az 52-esek rögtön megjelenetek s az ütökész sorsa mindjárt megfordult. Vacsónak meg a pécsiak álltak rosszul s akkor a fehérváriak kergették el az ellenséget.

Nem engednének azok egymásra mondani semmit. Sőt védik a zászlóaljak becsületét kölcsönösen. Ha egyik odaszól „meneközben elmaradtatokhoz: „Kömek nem szégyelled magad!” Biztos, hogy felkelt és ment. Ha csatába készül, rohamra megy vaiaimelyik, a másik nem mulasztja el biztatni: „Vágd aztán az istenadta csujesát!” „Ne féj komék!” Utolsó falatjukat is megosztották volna egymással. Ha Debelooselyen egyik vörös parolinos szerzett valami jót, biztos elment felkeresi kompiját a szürke parolinos csak azért, mert az dukál és egyedül úgy sem izlik! Ha valamelyiknek nem sikerül egyik másik hódott: „No majd máskor koma!” De azért versenyeznek már csak a virtus kedvéért is. Ha az egyik zászlóaljt kerített husz foglyot, a másik nem nyugodik addig, míg kétszer annyit nem szerzett. Az ötvenkettősek kaptak hatvan vitézkész érmet, a hatvankilencesek nem nyugodtak, míg nem jutottak a kilencvenig.

Mióta a Drina partján vannak, azóta sem hagytak fel vele. Az ötvenkettősek meghallották, hogy a komák éltek a szerbeket meglátogatni. Ez persze, hogy nem hagyták csak úgy. Két hét múlva ő is átcsónakáltak, fogtak négy szerbet megurasztottak még egy szerzanoyit. Irgalmalanul megharagudtak azok odaat. Tizenegyet beléltettek ágyúval a fedezékbe. Igaz ugyan, hogy kárt nem okozott, mert hát senki sem volt a közelbe sem, de hát bántotta az önéretiket. Még azok meg mernek mozdulni? Még át is mernek löni és pláne ágyúval, no megálljatok csak! Egy hét múlva újra „átgondoláztak.” Elfogtak két csujest és elhoztak két szép hizott kocát is, melyet pedig a szerbek huvétra akartak loolni. A foglyok szomorúan néztek, hogy a „svábok” hogy ölik le, miként pörkölik meg drága jószágot. Látja ezt egyik baka, megveregeti a csujes vállát és odaszól: „Ne féj sógor, neked is jut belőle!” mindkettőt ott tartották és csak aztután vitték be a zászlóaljparancsnoksághoz, midőn már jól megvendégelék őket.

Hírünk is van náluk. A dalmát sógoroknál a szerbek egész kényelmésen sétálgatnak fel-alá a

Drina partján. Néha még át is kiáltoznak: „Hogy vagytok svábok!” Bezzeg nálunk még mutatkoznai sem mernek pnsnkánk hortávoáln belül. Hogy miért, megmondták fenn a 37-eseknek: „Oh! azok a hatvankilencesek és ötvenkettősek olyanok, mint az örögök! Nem lehet azokkal beszélni, mert kutya jól lönnék és bizony nem sajnálják a patronokat.”

• El is dicsekszenek ezzel bakáink nagyon.

Ha néha összekoccanak, az csak egy miatt van. A hatvankilencesek azt daloljuk, hogy „Ex-celenz Hindenburg” a komandásuk. Ezzel a Hindenburggal nincsenek kibékülve a komáim urunkék. Mennyivel érdemeljük meg mi jobban, mint ők? Mit tettünk? Hogy mertük ezt választani? Pérsze ezen elperelnek, meg aztán az egyik oda nem szól a mieink közül:

— Ejh! mit veszekszel komék! Hátszen neked még nagyobb ur a komandásod: Fereh. Jóska! Hát nem érdemes ezen perelni!

— Igazad van koma! Igazad! — felel az és zent a béke.

Sokszor el-elnezem őket, mikor vizsgálom a tábori öröket, havá mindig jönnek az ötvenkettőskől járórok és elgondolom, hogy megtudjuk egymást becsülni itt a távolban, hogy öleljük keblünkre testvéreinket, véreinket és elképzelem milyen szép lenne, ha ez így lenne örökre, nemcsak a háboruban, de a békében is. Ti nem gondoljátok?

Horváth Kázmér.

Harctéri levelek.

IV.

Képzeljék, hol írok. A zászlóalj tartalék nap és légfürdő telepén. Otthon ilyen nincs.

Gyönyörű kilátás; távol a lupkovi havas hegyek, nagy fenyes völgy, szép padok, jó nagy asztal, a kis telep körültelevényenyőfőkkel (műfák, de hónapokig zöldék.) Nem én csináltattam a telepet, hanem tisztokollégám, csupán az eszme az enyém és a propaganda. Büszke vagyok reá. Harctéren légfürdős és fekvő helyek fél méteres fenýgolyó ágyak, gyepszin pihenők. S a nap, kicsoda nap? Ilyen nincs magunknál. — Természetes a tüzijáték sem kutya. Gyönyörűt amint az oroszenéz taracok bukva jártak a völgyeket és a mély erdőkben a levágódó gránátok föld és hó gairókat rögtönöznek, majd a mieink fejünk felett visznozzák az üdvözleteket.

Tegnap idíllnap volt! Kimentünk 11 órákor egy század rajvonalába vendégésébe, s jóhangú kollégával. Remek méla holdvilágnál elnéztünk muzsikáliszebbnél szebb magyar dalokat. A hatás nem maradt el, az alig 100—150 lépésre beasott oroszok először vad tüzzel árszattottak el, patgató süvítő golyók sűrű raja csapódott le körülöttünk.

Mikor a golyók elcsendesedtek, újra kezdünk s ime a lövésék lassan-lassan elcsendesültek, majd elhallgattak a kemény harcok s méla csendült a harcok rajába. Mi előszedtük a régi dalok her vadhatatlan korszoruját. Befújta az utat, kondorosi csarda mellett szék gyönyörű cyklusait 1 óráig tartott

a hangverseny és mikor abba hagytuk, a kérges tenyérék megtapsolták a zenét. — Az emberi késő csodás alkotmány, ma tapsol, holnap gyilkol, ma hangszerten játszik, holnap fegyverből küld a hallgatók közé gyilkos golyót. — Megárt nekünk az a sok képes-ség.

Égész nap hegedülök a kollégáknak no, meg magamnak. Higgyék el, kedves kolléga a hegedű. Multkor fél éjjel egyedül hegedültem egy erdő szélén, míg löveg fedezett. Embereim rejtett helyen főztek kávéjukat s úgy hallgattak, bizony nem egynek könnyek csillogtak a szemében, mikor kifáradva közbük léptem.

Oly szép volt ez az est.

Véres nap szállott alá, vörös folyó tenger maradt ott, ahol lebuokott s a gyér holdvilág bagyadt fényt vetett közénk. S az erdő is, pihenet. Szegény erdő, rémes gránátok vágták fel a földjét s a derékban tört fák bús sötéten fekdtek a hűvös havon — s az én hegedűm szava messze-messze szállott a csendes éjben. — Szép az éj a harmezón. — Néha oly mély csend borul reánk, hogy messze hallatszák a szó. Itt is, ott is tüz csillan fel, álmosan pislog szemével. Múlt éjjel messze tárogatos hangját hozta a lágy szellő. Szép lehetett a dal, de nekem csak a bús mollarokordok jutottak. Itt-ott egy kutya vakmakt, lövés pattan, lakopácsolás hallatszák, majd közelebb a lövészárok beszél. — Itt Szerbia, ott alföldi tanya. Budapest az otthon hagyott szeralem, a család a gond, öröm, keserűség a mi megszolgáltja azt. Majd elcsendesül az is. Edes átom száll a fiuk fejére ki erre, ki arra dölve alszik egészen mély lélekezettel — csak a figyelem áll rendelhetetlenül. — A hazug holdvilág oldalra billen, D betíje elsárgul és lassan-lassan lecsuszik a sötétzöld erdőfái közé. Ilyen a legtbő kárpáti éjszaka, jó az éjszaka, ószinte barát. Csendet álmot hoz a meggyőrtő harcok jejeire, az éjszaka szemét hunyja, hogy ne lássa a nappali vért a nappali borzalmat.

Álmodozva reflexiókkal tett szível járom a dicsőség árkat, kikerülöm a földön fekvőket s az álve álmodókat.

Leülök egy törzsre s a nagy suholy síró szavát figyelem. Itt is, ott is felhangzik a közeli sötét erdőben. Jó jel a suholy hangja, ha azt hallom, tudom, hogy nyugodtan van odaát. — A suholy csak az alvó erdőnek beszél. Az ellenség alvó erdejének.

L. L.

— Fejérvármegye közlőjái. Hivatalos kimutatás szerint Fejérvármegye 1914-ben a törvény hatósági közület hossza a kereskedelemügyi miniszter által jóváhagyott utálhózáti kimutatás szerint, tekintete véve az év végéig történt változásokat is 504.512 km. Ehhez a t. kezelés alatt álló vasuti hozzájáró utak 4.850 km. Összesen 509.362. Ezekből: Rendes közalappal ki van építve 98. 441 km. Közalappal nélkül kavicsova tartatlik fenn 396.201 km. Kiépítetlen földút 14.720 km. Műtárgy volt a h. közutakban 1914. évben. Közúti hid 121 db., közúti áteres 347 db. Kővezett teknő 40 db.

HIREK.

— **Adony ünnepe.** Megírjuk, hogy Adony község impozáns felvonulóját menetel rendezett a nagy galiciái győzelem örömeire. Az egész községet kivilágított és feldíszítették, különösen festői látványt nyújtott a Zichy-kastély díszítésére és kivilágítására, valamint a községházra. A lampionos menethet, amelynek élén cigányzenekar játszott, 200 polgár vett részt. A község főterén Csöngedy Gyula eszopes-plebános és Huszár Dezso főbíró mondott megható beszédet. A városház előtt pedig Szalay Gyula jegyző intézett lelkes szavakat az ünneplő néphez. A felvonulás végzetével a plebánia-templomba mentek, ahol hálaadó istentisztelet és szentbeszéd volt, mindkettőt Csöngedi Gyula eszopes tartotta. Az ünnepség nagysága és fénye messze felültulta a falusi kereteket s bármely nagy városnak is dicsőre vált volna. Ejenek a lelkes, hazafias adonyiak.

— **A vak katonknak.** Bognár György két koronát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a vak katonáknak.

— **A hazának.** Ehrenberger Ernő menaskari alezredes és neje 40 kiló fémot küldött: a Fejérmegyei Naplóhoz a hadsereg számára.

— **Hivatal-áthelyezés.** Évtizedes kínos kérdése a városnak a hivatalok áthelyezése. Évekkel ezelőtt már egész komolyan tárgyaltak az újavárosház felépítéséről, a háború kitörése miatt azonban hosszú időre ismét kútbaesett a terv. A városi hivatalok ügye azonban mindinkább tarthatatlanabbá lesz, úgy hogy legalább is ideiglenesen új elhelyezésről kell gondoskodni. A közigazgatási hivatalokat május 15-én a Zichy-féle házba helyezték át, hogy a helyzet úgy a tisztviselőkre és a közönségre nézve tűrhető legyen.

— **Katonametés.** A budapesti 17. sz. helyőrségi kórházból f. hó 7-én temették el *Györi Nagy László* dombóvári születésű 24 éves, 69. gyalogezredbeli zászlóst.

— **Fejérmegyei hadiszolgáltatása.** Az alispán által készített kimutatás szerrnt ez év január 1-ig a székesfehérvári járásban hadicélra megvásárolt lovak száma 1159, hadicélra megvásárolt fogatok száma 55, hadi szolgáltatásra elvitt fogatok száma 119, hadi munkára elvitt lakosok száma 451, a való járásban hadicélra megvásárolt lovak száma 761, hadi szolgáltatásra elvitt fogatok száma 125, hadi munkára elvitt lakosok száma 292, a sárbogárdi járásba hadicélra megvásárolt lovak száma 809, hadi munkára elvitt lakosok száma 369, az adonyi járásban hadicélra megvásárolt lovak száma 482, hadicélra megvásárolt fogatok 8, hadi szolgáltatásra elvitt fogatok 240, hadi munkára elvitt lakosok száma 403, a móri járásban hadicélra vásárolt lovak száma 433, hadi szolgáltatásra elvitt fogatok száma 6, hadi munkára elvitt lakosok száma 200.

— **A népszövetségi csoportvezetőinek figyelmébe.** A 3. és 4. füzetet sziveskedjenek átvenni a Népszövetségi Irodában és kiosztani, a tagdíjakat pedig mielőbb beszédni s beszoigaltatni. A helyi igazgatóság.

— **A Szent György kórház ápolási díja.** A kórház igazgatósága részletes memorandumba foglalta a drágaságnak bémító hatását és a memorandum alapján a megye főbírált fordult a belügyminiszterhez, hogy engedélyezze az ápolási díjak emelését, mert különben a kórház képtelen költségvetésének egyensúlyát biztosítani. E realis számadatokkal indokolt kérelem kedvező elintéztést nyert. A belügyminiszter ma értesítette a vármegyét, hogy a memorandumban felsorolt indokok alapján és tekintettel az élelmezés és gyógyszerrel ellátás folytonos drágulására, megengedi, hogy a Szent György kórház az ápolási díjait 15 százalékkal, vagyis 2 K 36 fillérről 2 K 72 fillérré emelje. Ez az intézkedés a folyó évben körülbelül 30000 kor. bevételt emelkedést jelent és biztosítja a Szent György kórház akcióképességét.

— **Hadbavonult gépészek és önálló csepőgéptulajdonosok katonai szolgálat alól való felmentése.** A vármegyei gazdasági egyesület felhívja a gazdákat és az önálló csepőgéptulajdonosok hozzátartozóit, hogy a vármegye főispánjának legkésőbb 3 nap alatt jelentésbe, hogy a csepőlély munkálataknál feltétlenül nélkülözhetetlen gépészek és önálló csepőgéptulajdonosok ez idő szerint hők és mely csapatosténél és mely minőségben teljesítenek katonai szolgálatot s mi a tábori posta számuk.

— **Panasz a rakoncatlanok ellen.** Évtizedes rossz szokásuk a felsővárosi gyermeknek, hogy a Szent Sebestyén ligetben nyáron valóságos apacvilágot rendeznek s a templomi istentiszteletet is zavarják. Nemkülönbön a liget bokraiban is tetemes kárt szoktak okozni. A türehtelen állapot miatt Bilkei Ferenc felsővárosi plebános fejjelentést tett a rendőrségen s a baj orvoslástást kéri.

— **Lóherét lopott.** Péntes Imrénnek, Törökfejtű dűlő mellett levő, földijéről Nagy János Öreg-utca 17. szám alatti lakos, egy kocsi lóherét hordott el jótalanul. Péntes Imre fejjelentésre Nagy János ellen megindult az eljárás.

— **Talált néma fiu.** A rendőrszem az állomáson egy 12—13 éves néma fiut vett észre, Bevitte a rendőrségre, amely szűleit fogja felkutatni, hogy átadhassa nekik.

— **Rövid hírek.**

Ülés. A vízvezetékbi bizottság f. hó 12-én délután fél 4 órakor ülést tart.

— **Kimutatás.** A székesfehérvári tődőbajosokat gondozó intézet 1915 évi április hó folyamán felvett: 1 helybeli családát 1 taggal, 1 vidéki családát 1 taggal; ezzel a gondozottak száma összesen 105 család 369 taggal. A hó folyamán az intézet kiszolgáltattott 341 liter tejet, 229 5 kgr. kenyérisztet 77 2 kgr. burgonyát, 8 85 kgr. rizst, 1 kgr. borsót, 4 kgr. darát, lakbérsegélyre 153 K., összesen 1144 K. 20 fill.

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb legbiztosító és legérgebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: *élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-*

és belőres elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízszobabiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, elutaladonit, lopás, hűtlen kezelés és sikasztás elleni biztosításokat és versenylóvat, telivérkek és egyéb értékesbb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint aru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai aru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára. A *Székesfehérvári főügynökség. Köz gazdasági Bank és Takarékpénztár r. l.*

— **Az ébredő India** vagy az angol világalomlalom öszmoelása a címé annak a legújabb filmszenzációnak, amely szombaton és vasárnap az Uránia műsorára kerül. A szent háború (feta) kihirdetése firogottságba hozza a mohamedán világot az egész Izlam egy emberként áll talpra ősi elnyomói, az angolkok ellen. Az angolkok rémülve látják a mohamedán világ ébredését és a már félük megszokott kegyetlenkedéseikkel igyekeznek a lázadást elfojtatni, de a felébredt Indiát lecsendesíteni már nem tudják. A Dely filmgyár igazán remekelt, amidőn ezt a rendkívüli mesevilágot élénk tárta. Ezen kívül még 3 felv. dráma is színrre kerül, háborus aktualitások és a mai párisi divat.

Asztali vörös- és aszúborok, valamint cognac- és likőr-félék. Kugler-sütemény és cukorka nagyválasztékban Gebauer Testvéreknél, Kossuth-u. 9. Telefon 340.

— **Köhögés és rokedtség** ellen a legjobbnak bizonyult szer a dr. Störk-féle komprimált melipasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. **Kapható Szüts Róbert, Magyar Korona, gyógyszerüzében Székesfehérvár Városházán.**

VIJMEI KÁVÉBEHOZVAT
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK EPULETE) ::
Pörkölt kávéveverékek utóérhetetnek! Saját villamos kávénagyörköldö! Telefon 250.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali)

f. évi április hó 14-én tartott 83 ik rendes közgyűlésen terjesztették be az 1914. évi mérlegét. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1914. dec. 31-én érvényben volt *életbiztosítási tőkeösszegek* 1,295,816,563. — koronát tettek ki és az év folyamán bevett díjak 57,686,190 korona és 74 fillére rugtak. Az *életbiztosítási osztály díjtartaléka* 20,917,413 korona és 91 fillérről 419,031,610 korona 88 fillérré emelkedett. Az *életbiztosítottak osztalék alapja* 8,041,461 korona 38 fillérré tett ki. A *hitelbiztosítási ágban* belevette a *likőr üveg biztosítást*, a díjbevétel: 19,394,853,656. — korona biztosítási összeg után 32,885,788 korona 77 fillér volt, miből 11,563,659 korona 31 fill. viszontbiztosításra fordított, ugyh, hogy a tiszta díjbevétel 21,322,129 korona 46 fillére rugott és az összegből 15,485,810 korona 20 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre

vittetett át. A jövő évreken, esedéksé váló díjkötelezvények összege 156,652,322 korona 43 fillér. A *belőresbiztosítási ágban* a díjbevétel 1,873,080 korona 84 fillére rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 1,032,082 korona 74 fillér tett ki. A *szállítmánybiztosítási ágban* a díjbevétel kintett 7,566,223 korona 43 fillér, mely a viszontbiztosítások levonása után 3,514,676 korona 21 fillére rugott *Károkiert a lársaság 1914-ben* 48,992,434 K 88 f. és alapítása óta 1,212,012,598 K 55 f. fizetett ki. E kárterítési összegből *házaánkra* 244,924,706 K 27 f. esik. A *nyereszen tartalékok* közül melyek összesen 13,978,966 K 09 f-re rugnak, különönsen kiemelendők: az *alapszabályszerinti nyereség-tartalék*, mely 8,604,388 K 84 f. tesz ki, az *értékpapírok árfolyam ingadozására* alakított tartalék, mely az ideit általában együtt 2,585,771 K 48 f-re rug, továbbá felelőtendő a 160,000 K-ra rugó *kétes követelések tartaléka* és az *ingatlan tartalék*, mely az ideit általában 2,638,805 K 77 fillért tesz ki. Részevényként 500 arany frank osztalék került kifeztésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az ideit általában sokolyán 456,949,184 K 97 f-ről 480,984,656 K 23 f-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 108,383,641 K 09 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 59,112,928 K 90 f. 3. Letébe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 8,114,629 K 07 f. 4. Értékpapírok 257,435,899 K 59 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 42,255,393 K 72 f. 6. Tárcaaváltók 421,637 K 44 f. 7. Készpénz és az intézet követeléseit a hitelezők követeléseirek levonásával 5,160,526 K 42 f. Összesen 480,984,656 K 23 f. Ezen értékekből 90 millió korona magyar értékre esik.

Takarmánypótlás melasséval.

A takarmányozás lehetőségének biztosítása érdekében a kormány gondoskodott arról, hogy az állattartók az egyes cukorgyárakban melassét kaphassanak. A cukorgyárak melassét csak a gazdasági felügyelőségek vagy közvetlenül a földmivelségi miniszterium által kiállított utványok alapján és az azokban megjelölt mennyiség erejéig adhatnak el. A cukorgyárak kötelesek minden — folyó évi május hó 31-ig beérkez — s ily utványvalny felszerelt megrendelés.

Szombaton és vasárnap
május hó 8 és 9-én:

1. Pannakészítés papírból, akt.
2.—3.—4.

A vöröstorony.

Művészi dráma 3 felvonásban.
5. **Egy görbe éjszaka.**
6. **Vigjáték** 3 felvonásban.
7. **Játsszák a „Két egér” szereplőit.**

ha a megrendelést, ha a megrendelő a melasse arát lefizette és a szállításhoz szükséges használatos hordót az illető cukorgyárhoz beszállítja, a beérkezés sorrendjében fogantositani. Ha a megrendelőnek megfelelő hordója nincs, a szükséges hordókat a cukorgyár adja, ha erre nézve a megrendelővel külön megegyezett. A melasse ára a gyárban, illetőleg a gyár rakodó állomásán 100 kg-ként 15 K. Ha valamely gyár melasse készlete már elfogyott s így a hozzá beérkező rendelést fogantositani már nem tudná, köteles a hozzá beérkezett rendelést a rendelőhöz legközelebb fekvő és megfelelő készlettel bíró cukorgyárhoz fogantositás végett átítani és erről a megrendelőt értesíteni. A megrendelések a botfalusi, bütki, csinafalvi, diószegi, hatvani, kaposvári, magyarfalvai, marzsavárhelyi, mezőhegyesi, nagybecskerekai, nagycentki, nagysurányi, nagyszombati, nagytopolcsányi, oroszói, eszéki, sarkadi, sárvári, szerencsi, tókeretebesi, vágszeredi, szolnoki, cservenkai és újvárbácsi cukorgyáraknál eszközölhető.

IRODALOM.

A nagy esztendő cím alatt egy háborus könyv hagyta el a sajtót. Szerzője Landauer Béla, az imert haditudósító. A könyv minden érdeklődést megérdemel, mert a csaták nagy, véres eseményeinek első összefoglalása. De nem szabad krónikás feljegyzésekre gondolnunk. Landauer az író sokatlató szemével, a véres események, a felégetett falvak, rombadőlt városok, várak, hulláhegyektől borzalmas csatateretek között az emberi nagyság dokumentumait szedi össze és az irmitadás művészetével épít a mi nagy küzdelmünknek emléket. A szemtanú friss benyomásai, az események színhelyén megilletődött lélek beszéde ez a könyv a háborunak sok olyan részletéről, melyet a rohanó események kitorlöltek lelkünkől. A könyv az izgalmas dráma erejével hat és a vad események titkainak emberi szívvel való felfedezésében értelmét látjuk szenvedéseinknek, gyászunknak, az élesített üzők halálának. A sorok között a syerző lelke vigasztal és szinte szüngerálja a nagy magyar jövődőségbe vetett hitet: hőseink megrázó erőfeszítését láttán. A háromszonyomású borítékban megjelent könyv az „Élet”-kiadása (Budapest, I. Fehérvári ut 15.), ára 2 korona 50 fillér. A könyv hatása szenzáció lesz.

SZÍNHÁZ.

Kamarajáték társulat holnapi és vasárnapi előadásai mint kivételes művészeti események iránt ritkán tapasztalható érdeklődés mutatkozik. A jegyelvétel a legmegbízhatóbb előjele ennek. Es bizonyos, hogy a Feld Irén vezette alatt álló művészgarda a legteljesebben ki fogja elégíteni a várakozásokat. A vasárnapi műsor, mint értesülünk, változást fog szenvedni. Schnitzler „Bucslakomája” helyett u. i. amely Fehérváron már egyszer színré került, a kamarajáték társulat a nagy Strindbergnek „Az erősebb” c. klasszikus elmeterméket, ezt a nagyhatású kávéházi jelenetet fogja bemutatni. E darab is kiváló alkalmat nyújt Feld Irénnek, Bányai Irénnek, Mojtányinének, Sebestyennek művészeti alakításra. A műsor egyéb száma

sem változnak. Jegyek mindkét napra Krausz Veronánál kaphatók.

A vörös torony. Az idei filmpiac egyik kimagasló művészi filmjét mutatja be az Apolló színház szombaton és vasárnap. A szereplők közül megemlítjük Carlo Wieth nevét, aki gyönyörű játékával már nem egy kellemes estét szerzett. A műsor másik szenzációja *Egy görbe éjszaka* 3 felvonásos vígjáték, melynek férfi főszerepét a „Kék egér”-ből ismert E. Paulmüller játssa. Ezzel a műsossal ismét bízonyítja az Apolló, hogy nem kímélve anyagi áldozatokat, mindég a leg szebbet és legjobbbat nyújtja közönségnek.

KÜLFÖLDI PRAXISSAL

bíró kereskedelmi-
képzett fiatalember
**magyar, német levelezés,
kettős avagy egyszerű
könyvvel**
alapos elvégzésére ajánlkozik.
Mérsekkelt igények. — Szíves
megkeresések „Mellékfoglal-
kozás” jellegre kérének a
kiadóba.

Székesfehérvár szab. kir város polgármestere.
4576/1915.

Hirdetmény.

Tudomásvétel végett közhírré teszem az alább következő kormányrendeletet.
Székesfehérvárott, 1915. évi május hó 6-án.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

32881/VI. A. 1915.

A kereskedelemiügyi miniszter ur a postahivatalokhoz a gyűlékony tartalmú tábori áruminták ügyében az 1915. évi március hó 12-én 14887. szám alatt a következő rendeletet intézte: „Utóbbi időben ismételten előfordult, hogy tábori postaküldemények gyűlékony tartalmuk okozta tűz által elpusztultak.

Utálással a Postai Tarifák és Postafizetési Szabályok I. része I. szakasz 3. §-ának 3. pontjára, illetőleg II. része 3. §-ának 1. pontjára, amelyek szerint a könnyen gyuló és robbanó anyagok a postai szállításhoz ki vannak zárva, felhívom a posta hivatalokat, hogy azokat a tábori árumintákat és csomagokat, amelyek gyufát, benzint, tűzszerszámokat, (megtöltve) benzint, petróleumot, spirítuszt, vagy más effélék könnyen robbanó tárgyat tartalmaznak, szállításra ne fogadják el. A hivatalok az áruminta küldeményeknél a tilalmat kémpörbák útján ellenőrizték, csomagoknál pedig, ha ilyen tartalom gyanúja felmerül, feladótól követeljük a csomag felbontását.

Aki ily tárgyakat a tartalom eltitkolása vagy hamis nyilváníttásával ad postára, kihágást követ el, amely a büntető törvény szerint büntetendő, ezenfelül pedig a Postai Tarifák és Postafizetési Szabályzat II. része 3. §-ának I. pontja értelmében a tiltott tartalom küldeménye által esetleg okozott kárt

is köteles a postának megtéríteni.

Kelt Budapeston, 1915. évi április hó 28-án.

A miniszter helyett:
Perényi s. k.
államtitkár.

Telefon 233. — Telefon 233.

Szombaton és vasárnap,
május hó 8 és 9-én:

Háborus műsor keretében

AZ ÉBREDŐ INDIA.

vagy az angol világu alom
összeomlása.

Legújabb filmszenzáció.

Naponta előadás este fél 7
és 9 óraker. Vasárnap foly-
tatólagos előadás kezdete 3
óraker.

Általános Bank és
Takarékpénztár r. t.
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös ka-
matozás mellett.
Váltókat leszámítol.
Értékpapirokat vesz és elad.
Sorsjegyeket csekély foglaló
befizetése mellett elad s a
hátralék tetszés szerinti ösz-
szegben törleszhető.
Kisorsolt sorsjegyeket és szel-
vényeket bevált.
Külföldi pénznemeket vesz és
elad.
Tőzsdei megbízásokat pontos-
san teljesít.

Legújabb szalma (tagál) női kalap-formák.

Selyemsapkák. VIRAGOK
és DISZEK

Elegáns blouzek és pongyolák legolcsóbban kaphatók:

Kovács Antalnál, uri és női divatár-
háza. Városház-tér.

APRÓHIRDETESEK.

Fiatal hazaspárhoz, kis gyerme-
ket kedvelő jobb fiatal leány keres-
tetik Budapestre. Jelentkezés Simor-
utca 21. szám.

Mindenfajta szőlőkarok jutányo-
sárrban kaphatók Széchenyi-utca 81h.
sz. alatt a tüzifakereskedésben. Te-
lefon szám 278.

Egy jó házból való leány bolli
leányknak felvételi Rotter I. Kossuth-
utca.

Eladó egy jókarban levő lég-
nyomású sörjégszekerény, két csap-
pal, légtázan és szivattyuval együtt.
Bővebbet Trummer Sándornál, Szt.
István-tér 3.

Gyalogsági tisztai kardot keresek
megvételre, lehet használt is. Az ár
megjelölendő. Cim a kiadóban.

Egy jó házból való fiu pincér-
tanulónak azonnal felvétetik. Rédei
Vilmos vendéglős Székesfehérvár.

Temető sor 4. sz. alatti maganos
ház szabadkézből eladó. Tudakozni
lehet Gázeleutca 9.

Háromszobas modern lakást ker-
reszek augusztus 1-re. Ajánlatok bér
megjelölésével „Komfort jellegre a
kiadói hivatalba kéretnek.

BODEGA.

Tisztelettel hozzuk a nagy-
érdemtű közönség szíves
:: tudomására, hogy ::

CSEMEGE-ÜZLETÜNKET

egy a mai igényeknek
megfelelő

FALATOZÓ (BODEGA)

helyiséggel nagyobbítottuk,
ahol mindennemű

**HIDEG FELYÁGOTTAK,
SAJTOK ÉS ITALOK**

a nap bármely szaká-
ban szolid árak és elő-
zékeny kiszolgálás mel-
let kaphatók

**Üdítő-italok
GERBAUD.**

Számos pártfogást kérve
vagyunk teljes tisztelettel

GEBAUER TESTVÉREK
bodega és csemegecsarnok
KOSSUTH-UTCA 9.